וקע גאַלין

דער

ב

קינדערפריינד".
װאַרשע

ווקע גאַלין

ידער

...שער וויסנשאַפטלעכער ... YIVO INSTITUTE FOR JEWISH RESEARCH, INC. N.Y.

רײַנד״, װאַרשע 1938

ed in Poland

A L I N

D E R

ajnd" Warszawa 1938

זעצעריי ה. גלאנק, מוראנאָ

n o m a", Warszawa

יגל

מען מיר בײַ נאַכט.
לע געבראַכט.
יגל נאָר אַרײַן,
יל, דאָס קען איך זײַן.

גרויסער בער,
אַהין, אַהער.
ז ווילד פאַר שרעק
פון מיר אַוועק.

קוקאַווקע זײַן?
– אין וואַלד אַרײַן!
ינעם טיפן וואַלד
ריך מײַן שטימע באַלד.

ן נאָך מײַן קאָל;
– נאָך אַ מאָל.
לעז, הערן צו:
– וווּ ביסטו?

איך גאָר אַ ווינט,
ום דאָס קינד
, אומעטום,
לעמען אַרום.

איך שפיל זיך מיט מײַן מ
און קושן װאַרף איך איר
און קײנעם, קײנעם פאַלט
אַז איך זאָל גאָר אַ װינטל

איך לאַך און טאַנץ מיט ל
און קײנער, קײנער זעט מי
װײַל לײַכטער בין איך פון
און דינער בין איך פון אַ ה

און איצט װיל איר אַ מאַמ
האָב איך אַ דינסט און קינ
איר; נעם זײ אַלעמען אין ג
און איך האָב שפּאַס, אַזױ פ

נאָר װי עס קומט דער אָװנ
דאַן װילט זיך מיר שױן גאָ
איך װיל נישט מער – קײן
איך װער צוריק אַ קלײנטש

איך גײ אַרײַן איז מאַמעס
זי קושט מיר יעדי אײװער
זי טוט מיך אױס: זי דעקט
און װיגט מיך אין מײַן בעט

ײַז טאָג פֿוז רוּ,
אין בעט.
זיך וואַלגערן
שפּעט.

און מוסערט מיך:
אַ גרויל!
האַלבן טאָג,
וי פֿויל!"

אוּז קלער בײַ זיך:
קיין לײַט".
די אויגן צוּ,
געץ ווײַט.

איך, פֿײַפֿט אַ באַז,
אַ שיף.
ער מיר דעם יאַם
ט און טיף.

איבער מיר
דערש בלוי,

פאָר איך ערגעץ זייער וויַט
פאָר איך גלאַט אזוי.

קאַראַוואַנען, סטעפּעס, בערג
ציִען זיך פאַרביַי,
שפּיצן טורעמס, פרעמדע ש
נאָענט, ליב און ניַי.

פלוצים, מאַמע רעדט צו מי
איך פאַרשטיי קיין וואָרט,
גלאָץ די אויגן אויס און קו
ריר זיך נישט פון אָרט...

גוילעם קליינער, נאַרעלע,
רופט מען מיך דערפאַר,
נאָר איך שמייכל און איך ש
טאַקע ווי אַ נאַר...

בער

ער, און די הויכע ביימער
נד, שושקען זיך איז וואַלד,
ער הערן עס די פייגלען
און זיי קומען באַלד.

בער קלויבן זיי אוז פיקז
היז. פעדערלעך און שטרוי,
ער און זיי פלעכטן נעסטן׳
. אוז זיי טרינקען טוי.

עף פרילינג איז אַ ליבער,
לוי, שמייכלט ווי אַ קינד,
ילינג, קומט צו רײַטן פריילעך
י. אויפן דאַרעמווינט.

ביסט קלוג און ביסט שיין

ביסט קלוג און ביסט שיין, ביסט
דו וואַשסט מיטן צינגל דײַן פעל..
נאָר שמעקסטו, צי הערסטו אין ע
דאַן מאַכסטו פון אַלעם אַ טעל.

די אייגעלעך גיבן אַ צינד און אַ
די נעגעלעך שטעקסטו אַרויס,
און גיסט זיך אַ ריס, אַ יאָג און אַ
און יאָגסט נאָך אַ מיַעסע מויז.

כ'וועל מעלקן פאַר דיר די רויטינ
און מאַכן אַ ווײַסינקן קעז,
כ'וועל אָנטאָן אַ ראָזעווען שלייף
זאָל פּאַסטן דײַן ראָזעוועז נעז.

כ'וועל קאָכן פאַר דיר אין פּוטער
טײַערע גוטינקע שפּײַז,
נאָר, קעצעלע מײַנע, טו מיר צוליב
פאַרלאָז דײַנע מיַעסע מײַז. —

שטעלט זי די שיינינקע אויערלעך
און הערט זיך גוט אײַן, וואָס איך
דאָס קעפּל אַ נייג, מיטן עקל אַ בײ
נאָר פאָלגן — אַ נעכטיקער טאָג!

, הייסט ער שימען,
צו באַרימען.
, עס איז אַ ליגן,
ן פאַרגעניגן.

ער דערשאָסן,
ס אים פאַרדראָסן,
נעל אין שטערן,
ו זײַנע בערן.

ע מאַכן
קליינע זאַכן:
ן זײַן מאַמען
ר אַלע יאַמען.

גאַזלאָנים
מעכוטאָנים.
ער שרײַבן,
ער טרײַבן.

נישט געפלויגן
ן אויגן...
ער שימען,
ר צו באַרימען.

לייזערס צאָרעס

ווייל איך זײַן אַ גוטע קינד
נאָר איך ווייס נישט ווי,
און מײַן שלעכטסקייט הייב
אַלע טאָג גאַנץ פרי.

אויפשטייז פויל איך זיך אַ
ביז עס ווערט שוין שפּעט.
שלעפּט מען מיך מיט אַ גע
פון מײַן וואַרעם בעט.

באָדן זיך אין קאַלטן שפּריי
דאָס איז גאָר אַ גרויל!
שפּינאַק שטופּט מען מיר מ
יעדן טאָג אין מויל.

ס'ווילט זיך מיר גאָר אומל
שפּילן מיט מײַן פערד,
אויך מיט קרײַד צו צייכענען
מענטשלעך אויף דער ערד.

קלאַפּ איך טשוועקעלעך אַ
פאַטער איך די ווענט.
שפּיל איך זיך אין גאַס מיט
שמיר איך אײַן די הענט.

דאָס טאָר איך נישט –
אַרווערט.
ט! און דאָס נישט ברעך!
יז שלעכט.

ז אין מיטן שפּיל,
האָז –
צו דער מינוט
אַ גלאָז.

נס, אַז מען נעמט
אַראָפּ?
באַרעכענען –
גראָבער קאָפּ!"

א גוטע קינד,
שט גוט.
זייער שלעכט!
דאָס מען טוט.

לײַבעלע

עפּעס וואָלסנט זיך דײַן שט
און עס פֿינקלען, דאַכט זיך, ט
וואָס איז, לײַבעלע, זאָג —
קריגסט עס הײַנט פֿאַר טאָג

עפּשער ווילסטו קיכלעך נאַ
הײס איך באָקי האָמענטאַש
זאָג נאָר, לײַבעלע, זאָג-
קריגסט עס הײַנט פֿאַר טאָג

עפּשער ווילסטו טאַנצן, שפּרי
הײס איך אַלע פֿײגלעך זינג
זאָג נאָר, לײַבעלע, זאָג —
קריגסט עס הײַנט פֿאַר טאָג

בענקסטו גאָר נאָך לענדער וו
שטײען מײַנע שיפֿן גרײטע
זאָג נאָר, לײַבעלע, זאָג —
קריגסט עס הײַנט פֿאַר טאָג

ז מאַרצעפּאַנעז?

בײַ מיר פאַראַנעז!

עלע, זאָג —

ינט פאַר טאָג!

רל פון הימל

ן פעלד אַ בלימל!

עלע, זאָג —

ינט פאַר טאָג!

נט זיך דײַן שטערן:

לען בײַ דיר טרערן?

עלע, זאָג —

ינט פאַר טאָג!

ווער?

– ווער האָט אויפגעוועקט
פרעגט די מאַמע בײַ דעם
– נישט איך, – זאָגט דער
עפּשער גאָר די בייזע הינט.

– ווער האָט אויפגעוועקט
פרעגט די מאַמע בײַ דעם
– נישט איך, – זאָגט דער
כ'וואָלט דאָס קיין מאָל ני

– ווער האָט אויפגעוועקט
פרעגט די מאַמע בײַ דער
– נישט איך, – זאָגט די
עפּשער גאָר די ראַבע הון.

– ווער האָט אויפגעוועקט
פרעגט די מאַמע בײַ דער
– נישט איך, – זאָגט די
עפּשער גאָר דער שלעכטע

– ווער האָט אויפגעוועקט
פרעגט די מאַמע בײַ דער

– זאָגט די שוואַלב, –
ס נאַריש קאַלב.

יפגעוועקט מײַן קינד? –
ע בײַ דער מויז.
זאָגט די מויז, –
געוועז אין הויז...

ט האָט דאָס געטאָן?
יז און נישט דער האָז,
לב און נישט די קאַלב,
ון נישט דער שפּין,
ז נישט די הון,
ט און נישט די הינט –
געוועקט מײַן קינד?

אַזאַ שיינער טאָג

אַזאַ שיינער טאָג אַ ליבער,
און דער הימל שמייכלט, ש
קומט זשע, קינדער, אין די
לאָמיר יאָנטעוו מאַכן הײַנט

לאָמיר פריילעך טאַנצן, שפּ
לאָזן לויפן זיך גאַלאָפּ —
ווי אויף פליגלען, ווי אויף
באַרג אַרויף און באַרג אַראָ

און די טײַכעלעך די בלויע
רופן, מאַניען, רעדן אײַן:
— וואַרפט אַראָפּ פון זיך די
העי, קונדייסים, שפּרינגט אַ

na gotówką

№ 5 20 MARCA 1938

r - F r a j n d"

DNIK Wydanie B

ji: Warszawa I, Nowolipki 30 m. 31

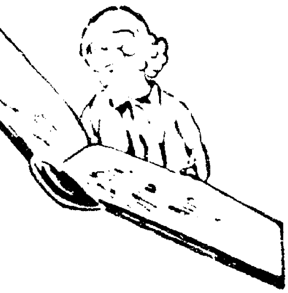

inder-Frajnd", Warszawa

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12790

LIDER

Rivke Galin

The original of this title comes from the permanent collection of the YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS